

Memòria de Sostenibilitat

Utopig Studio

Índex

1. **Presentació de la cooperativa**
 - 1.1. Qui som i trajectòria d'Utopig Studio
 - 1.2. Forma jurídica i governança cooperativa
 - 1.3. Equip humà i valors fundacionals
2. **Context i propòsit de la memòria**
 - 2.1. Per què elaborem aquesta memòria de sostenibilitat
 - 2.2. Abast, període i metodologia
3. **Model d'activitat i impacte**
 - 3.1. Serveis principals: desenvolupament de software i productes digitals
 - 3.2. Clients, sectors i economia social i solidària
 - 3.3. Impacte directe i indirecte de la nostra activitat digital
4. **Sostenibilitat econòmica**
 - 4.1. Model econòmic cooperatiu i viabilitat a llarg termini
 - 4.2. Relació amb clients, proveïdors i col·laboradors
 - 4.3. Criteris ètics en la contractació i la fixació de preus
5. **Sostenibilitat social**
 - 5.1. Condicions de treball, cures i conciliació
 - 5.2. Organització interna, presa de decisions i transparència
 - 5.3. Compromís amb la igualtat, la diversitat i la no-discriminació
 - 5.4. Impacte social dels projectes desenvolupats
6. **Sostenibilitat ambiental**
 - 6.1. Impacte ambiental de l'activitat digital
 - 6.2. Consum energètic, eines i infraestructures tecnològiques
 - 6.3. Bones pràctiques ambientals i criteris de reducció d'impacte
7. **Governança responsable i ètica digital**
 - 7.1. Sobirania tecnològica i ús responsable de la tecnologia
 - 7.2. Privacitat, seguretat i protecció de dades
 - 7.3. Criteris ètics en el disseny i desenvolupament de software
8. **Objectius i compromisos de futur**
 - 8.1. Objectius a curt i mig termini en sostenibilitat
 - 8.2. Indicadors de seguiment i millora contínua
9. **Conclusions**

10. Dades del document

10.1. Data d'elaboració

10.2. Òrgan responsable i signatura

1. Presentació de la cooperativa

1.1. Qui som i trajectòria d'Utopig Studio

Utopig Studio és una cooperativa de treball associat catalana fundada l'any 2019. Neix amb la voluntat de crear tecnologia digital útil, ètica i sostenible, posant el desenvolupament de software i productes digitals al servei de projectes amb impacte social, cultural i comunitari.

Des dels seus inicis, Utopig Studio ha prioritzat treballar amb entitats de l'economia social i solidària, cooperatives, associacions i iniciatives amb valors alineats amb la justícia social, la sobirania tecnològica i la transformació digital responsable. El nostre enfocament combina rigor tècnic, disseny centrat en les persones i una mirada crítica sobre l'ús de la tecnologia.

1.2. Forma jurídica i governança cooperativa

Utopig Studio adopta la forma jurídica de cooperativa de treball associat (SCCL) especialment protegida. Aquesta estructura garanteix un model de governança democràtic, basat en la participació equitativa de les persones sòcies en la presa de decisions estratègiques i operatives.

La cooperativa funciona d'acord amb els principis del cooperativisme, basats en la gestió democràtica, la participació econòmica de les persones sòcies, l'autonomia, la cooperació i el compromís amb la comunitat. Les decisions estratègiques es prenen en assemblea, i les operatives en espais col·lectius de coordinació afavorint la transparència, la corresponsabilitat i la sostenibilitat a llarg termini del projecte.

1.3. Equip humà i valors fundacionals

Actualment, Utopig Studio està formada per cinc persones sòcies treballadores. No disposem de personal contractat, i tota l'activitat productiva es desenvolupa des de la corresponsabilitat i l'autogestió de l'equip.

Els valors que guien el projecte són:

- el respecte per les persones i els col·lectius amb qui treballem,
- el compromís amb una tecnologia al servei del bé comú,
- la sostenibilitat entesa de manera integral (econòmica, social i ambiental),
- la cura de les relacions internes i les condicions de treball,

- una mirada crítica i ètica sobre l'impacte social de la tecnologia.

2. Context i propòsit de la memòria

2.1. Per què elaborem aquesta memòria de sostenibilitat

Aquesta memòria de sostenibilitat s'elabora amb la voluntat de fer explícit el compromís d'Utopig Studio amb un model d'activitat responsable i coherent amb els valors que defensem com a cooperativa. El document pretén identificar, ordenar i comunicar les pràctiques ja existents en matèria de sostenibilitat, així com establir un marc de millora contínua.

La memòria respon també a la voluntat de transparència envers clients, col·laboradores, institucions i altres agents amb qui interactuem, especialment en el marc de processos de contractació pública i col·laboracions institucionals.

2.2. Abast, període i metodologia

La memòria de sostenibilitat té com a abast l'activitat global d'Utopig Studio com a cooperativa de treball associat. Inclou les dimensions econòmica, social i ambiental de la nostra activitat, amb especial atenció a l'impacte propi del sector digital.

El contingut d'aquesta memòria reflecteix les pràctiques i el funcionament vigents d'Utopig Studio en el moment de la seva elaboració.

La metodologia utilitzada és qualitativa i adaptada a la dimensió de l'organització. La informació recollida prové de l'anàlisi interna de les pràctiques habituals de la cooperativa, de les decisions col·lectives preses per l'equip i de l'experiència acumulada en el desenvolupament de projectes digitals. Aquesta memòria no es basa en certificacions externes, sinó en el compromís real i verificable de la cooperativa amb la sostenibilitat.

3. Model d'activitat i impacte

3.1. Serveis principals: desenvolupament de software i productes digitals

L'activitat principal d'Utopig Studio se centra en el disseny i desenvolupament de software, aplicacions web, eines digitals i productes tecnològics a mida. Treballem principalment en projectes que requereixen solucions digitals estables, accessibles i adaptades a les necessitats reals de les organitzacions.

El nostre enfocament posa l'accent en la qualitat del codi, la sostenibilitat tècnica dels projectes i la capacitat de manteniment a llarg termini. Prioritzem tecnologies obertes i estàndards que facilitin la reutilització, l'evolució dels projectes i la reducció de dependències innecessàries.

3.2. Clients, sectors i economia social i solidària

Utopig Studio treballa majoritàriament amb entitats vinculades a l'economia social i solidària, cooperatives, associacions, fundacions i iniciatives amb una clara orientació social, cultural o comunitària. La part majoritària dels ingressos de la cooperativa provenen de projectes desenvolupats per a aquest tipus d'organitzacions, fet que reflecteix una alineació estructural entre el nostre model d'activitat i els valors que defensem.

Entre les entitats amb les quals hem col·laborat al llarg de la nostra trajectòria es troben, entre d'altres, la Xarxa d'Economia Social i Solidària de Catalunya (XES), la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, Som Energia, l'Ateneu Popular 9 Barris, la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya i la plataforma Tree-Nation. Aquestes col·laboracions exemplifiquen el tipus de projectes que prioritzem: iniciatives amb impacte social, comunitari o ambiental, que requereixen solucions digitals robustes i adaptades a realitats diverses.

Paral·lelament, una part rellevant de l'activitat d'Utopig Studio es dirigeix a petits clients i persones autònomes, especialment dins dels àmbits artístic, creatiu i d'artesanía. Donem suport a professionals i projectes de petita escala que sovint tenen dificultats d'accés a serveis tecnològics de qualitat, contribuint així a la seva sostenibilitat econòmica, a la professionalització de la seva activitat i a la visibilització del seu treball.

Aquest acompanyament a iniciatives petites i independents forma part del nostre compromís amb una economia més diversa, arrelada al territori i socialment justa, on la tecnologia esdevé una eina d'empoderament i no una barrera.

En coherència amb els principis de l'economia social i solidària, Utopig Studio entén la cooperació entre cooperatives i projectes afins com un element estructural del seu model d'activitat. Més enllà de la relació client-proveïdora, la cooperativa aposta per formes de col·laboració basades en la confiança, la corresponsabilitat i l'intercanvi de coneixement, contribuint a la construcció d'ecosistemes cooperatius més sòlids i resilents. Aquesta lògica d'intercooperació permet desenvolupar projectes col·lectius, compartir aprenentatges i evitar dinàmiques competitives o extractives, reforçant així una economia digital més justa, arrelada i sostenible.

3.3. Impacte directe i indirecte de la nostra activitat digital

L'impacte directe de l'activitat d'Utopig Studio es manifesta principalment en l'àmbit digital: desenvolupament d'eines que milloren processos interns, faciliten la gestió d'entitats, augmenten l'accessibilitat a serveis i reforcen la comunicació i la participació de les persones usuàries.

De manera indirecta, els projectes desenvolupats contribueixen a la sostenibilitat d'organitzacions socials i comunitàries, permetent-los optimitzar recursos, ampliar el seu abast i reduir càrregues administratives. Alhora, el fet de treballar en el sector digital comporta un impacte ambiental relativament baix en comparació amb altres activitats productives, tot i que implica responsabilitats específiques que s'aborden en els apartats corresponents d'aquesta memòria.

4. Sostenibilitat econòmica

4.1. Model econòmic cooperatiu i viabilitat a llarg termini

Utopig Studio es basa en un model econòmic cooperatiu orientat a garantir la viabilitat del projecte a llarg termini, sense prioritzar el creixement accelerat ni l'augment constant de volum com a objectiu en si mateix. La cooperativa aposta per un creixement sostingut, compatible amb la capacitat real de l'equip i amb la qualitat del servei ofert.

La gestió econòmica es fonamenta en una estructura de costos ajustada a la dimensió de la cooperativa, el seguiment regular de la tresoreria i una planificació que permet assegurar la continuïtat de l'activitat, la remuneració estable de les persones sòcies i la capacitat d'absorbir possibles fluctuacions d'ingressos.

Aquest enfocament permet prendre decisions econòmiques amb criteris de prudència i responsabilitat col·lectiva, evitant situacions de dependència excessiva d'un sol client o projecte.

4.2. Relació amb clients, proveïdores i col·laboradores

En la relació amb els clients, Utopig Studio aplica mesures concretes per facilitar l'accés a serveis digitals de qualitat a entitats amb recursos econòmics limitats, especialment dins del tercer sector i l'economia social i solidària. Aquestes mesures inclouen:

- l'aplicació habitual de descomptes a entitats del tercer sector,
- la flexibilització de les condicions de pagament, amb possibilitat de fraccionar imports en diferents terminis,
- el desenvolupament de solucions digitals d'alta qualitat amb un nivell de personalització ajustat, que permet oferir preus especialment accessibles a entitats petites.

Aquestes pràctiques permeten adaptar els serveis a la realitat econòmica de cada organització sense renunciar a estàndards tècnics i de qualitat.

Pel que fa a proveïdores i col·laboradores, la cooperativa prioritza de manera sistemàtica la col·laboració amb entitats del tercer sector, cooperatives, professionals autònoms i iniciatives de l'economia social.

4.3. Criteris ètics en la contractació i la fixació de preus

La fixació de preus dels serveis d'Utopig Studio respon a criteris de sostenibilitat econòmica, equitat i adequació al context de cada projecte. Els pressupostos es defineixen tenint en compte l'esforç real de treball, la complexitat tècnica i la capacitat econòmica del client, amb especial sensibilitat cap a projectes socials, culturals o comunitaris.

En relació amb l'organització interna, la cooperativa disposa d'una política salarial transparent i compartida, accessible a totes les persones sòcies. Aquesta transparència contribueix a garantir l'equitat interna, a prevenir desigualtats i a reforçar la confiança dins de l'equip.

Aquest conjunt de pràctiques permet equilibrar l'accessibilitat dels serveis amb la sostenibilitat econòmica del projecte i amb unes condicions de treball dignes per a totes les persones que formen part d'Utopig Studio.

5. Sostenibilitat social

5.1. Condicions de treball, cures i benestar de l'equip

Utopig Studio considera la cura de les persones com un element central de la sostenibilitat del projecte. La cooperativa entén que el benestar emocional, relacional i laboral de l'equip és una condició imprescindible per garantir la qualitat del treball i la continuïtat del projecte.

En aquest sentit, disposem de processos de cures estructurats i recurrents adaptats a la dimensió de la cooperativa. A nivell col·lectiu, l'equip realitza una sessió setmanal de cures orientada a compartir estats, prevenir sobrecàrregues i abordar de manera anticipada possibles tensions o dificultats. Paral·lelament, també es faciliten espais de cures individualitzats quan alguna persona de l'equip ho necessita.

Per reforçar aquests processos, la cooperativa col·labora amb proveïdores especialitzades en l'àmbit de les cures, com la cooperativa COS, amb la qual actualment s'està seguint un procés d'acompanyament.

5.2. Organització interna, presa de decisions i transparència

L'organització interna d'Utopig Studio es basa en criteris de transparència, corresponsabilitat i accés equitatiu a la informació. Tota la documentació relativa al funcionament intern, l'organització del treball, la presa de decisions i els acords col·lectius és accessible per a totes les persones sòcies.

Aquest model afavoreix una presa de decisions informada i compartida, redueix asimetries de poder i reforça la confiança mútua dins de l'equip. La transparència es considera una eina clau per a la prevenció de conflictes i per a la sostenibilitat social del projecte.

5.3. Igualtat, diversitat i no-discriminació

L'equip d'Utopig Studio està format actualment per cinc persones sòcies, amb una composició equilibrada entre homes i dones. La cooperativa promou un entorn de treball basat en el respecte, la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació.

Tot i que no es recullen ni es fan públiques dades personals sensibles, la cooperativa està especialment sensibilitzada amb les realitats del col·lectiu LGTBI i treballa activament per garantir espais segurs, inclusius i respectuosos amb totes les orientacions sexuals i identitats de gènere.

La cooperativa disposa d'un Pla d'Igualtat, el qual estableix el marc de principis, pràctiques i compromisos d'Utopig Studio en matèria d'igualtat de tracte i oportunitats entre totes les persones que formen part de la cooperativa.

5.4. Arrelament territorial, llengua i cohesió de l'equip

Utopig Studio és una cooperativa catalana amb un equip distribuït en diferents punts del territori espanyol. Aquesta diversitat territorial es gestiona de manera conscient, promovent la cohesió de l'equip i el respecte per les diferents realitats personals i culturals.

La cooperativa promou l'ús del català com a llengua pròpia del projecte, facilitant recursos i acompanyament perquè les persones de l'equip que no viuen a Catalunya puguin aprendre la llengua i sentir-se acollides. Aquesta aposta contribueix tant a la cohesió interna com a l'arrelament cultural i social del projecte.

5.5. Formació, aprenentatge i desenvolupament col·lectiu

Utopig Studio entén la formació contínua com un element clau de la sostenibilitat social del projecte i com una eina fonamental per garantir la qualitat del treball, la cohesió de l'equip i el benestar de les persones que en formen part. En una cooperativa de petita dimensió, l'aprenentatge col·lectiu esdevé un factor estructural per adaptar-se als canvis, prevenir sobrecàrregues i consolidar una cultura organitzativa saludable.

La cooperativa promou processos formatius tant en l'àmbit tècnic com en el relacional i organitzatiu, amb especial atenció a la gestió de conflictes, les cures, la comunicació i la presa de decisions col·lectiva. Aquest enfocament respon a la voluntat de reforçar competències professionals alhora que es cuiden les relacions internes i es prevenen dinàmiques de desgast o desigualtat.

Els criteris, principis i compromisos vinculats a la formació, la sensibilització i el desenvolupament professional es recullen de manera específica en el Pla d'Igualtat d'Utopig Studio, que forma part del marc de referència de la cooperativa i complementa aquesta memòria de sostenibilitat. D'aquesta manera, la formació s'integra com una pràctica transversal, alineada amb els valors cooperatius i orientada a la millora contínua del projecte.

6. Sostenibilitat ambiental

6.1. Impacte ambiental de l'activitat digital

L'activitat d'Utopig Studio es desenvolupa íntegrament en format remot. Aquest model de treball redueix de manera significativa l'impacte ambiental associat a la mobilitat quotidiana, eliminant desplaçaments habituals, consum energètic d'oficines físiques i altres despeses indirectes vinculades a espais de treball presencials.

Aquesta organització del treball permet minimitzar emissions de CO₂ associades al transport i contribueix a una reducció global de la petjada ecològica del projecte, sense afectar la qualitat ni la continuïtat de l'activitat.

6.2. Infraestructura digital, consum energètic i criteris tecnològics

Com a cooperativa del sector digital, Utopig Studio és conscient que l'activitat tecnològica també té un impacte ambiental associat al consum energètic d'infraestructures digitals, servidors i dispositius.

En aquest sentit, la cooperativa prioritza criteris de sostenibilitat tècnica i ambiental en les decisions tecnològiques, com ara:

- el desenvolupament de solucions eficients i optimitzades, que redueixin el consum innecessari de recursos,
- l'ús de tecnologies estables i mantenibles, evitant sobreenginyeria i dependències excessives,
- la sensibilització sobre l'impacte ambiental del món digital tant a nivell intern com en el disseny de solucions per a clients.

6.3. Compensació d'emissions i sensibilització ambiental

Al llarg de la seva trajectòria, Utopig Studio ha participat activament en projectes vinculats a la compensació d'emissions de CO₂. Aquest treball ha permès a la cooperativa aprofundir en la comprensió de les limitacions, oportunitats i responsabilitats associades a les iniciatives de compensació d'emissions.

Aquesta experiència ha contribuït a reforçar la consciència ambiental de la cooperativa i a integrar una mirada crítica sobre l'impacte del sector digital en els processos de disseny i desenvolupament de projectes tecnològics.

Més enllà de les estratègies de compensació, Utopig Studio entén la sostenibilitat ambiental com un procés continu de reducció d'impacte i de presa de decisions informades, adaptades a la realitat i a la dimensió del projecte, prioritzant sempre la prevenció i la responsabilitat en l'ús de la tecnologia.

7. Governança responsable i ètica digital

7.1. Sobirania tecnològica i autonomia de les organitzacions clientes

Utopig Studio entén la sobirania tecnològica no només com la capacitat de la cooperativa de controlar les eines i tecnologies que utilitza, sinó sobretot com el dret de les organitzacions clientes a disposar d'eines digitals que puguin governar de manera autònoma.

Els projectes desenvolupats per la cooperativa es basen en codi obert, arquitectures accessibles i estàndards compartits que eviten dependències estructurals amb un únic proveïdor. Aquest enfocament garanteix que les organitzacions clientes puguin gestionar, mantenir i evolucionar les seves eines digitals amb autonomia, ja sigui internament o amb altres proveïdores, sense quedar lligades de manera permanent a Utopig Studio.

Aquesta aposta per l'autonomia dels projectes forma part del compromís de la cooperativa amb relacions ètiques, equilibrades i no extractives amb els seus clients.

7.2. Accessibilitat digital com a criteri ètic i social

L'accessibilitat digital és un eix central de l'ètica professional d'Utopig Studio. La cooperativa aposta de manera sistemàtica pel desenvolupament de webs i eines digitals accessibles, entenent l'accessibilitat com un dret i no com un afegit opcional.

Per defecte, els projectes desenvolupats per la cooperativa compleixen el nivell d'accessibilitat WCAG-A, i sempre s'ofereix la possibilitat d'assolir nivells superiors d'accessibilitat, com ara WCAG-AA, en funció de les necessitats i el context de cada projecte.

A més del desenvolupament tècnic, Utopig Studio treballa activament per conscienciar entitats i clients sobre la importància de l'accessibilitat digital, explicant-ne els beneficis socials, legals i d'usabilitat, i contribuint a normalitzar bones pràctiques en aquest àmbit.

7.3. Privacitat, seguretat i criteris ètics en el desenvolupament de software

La cooperativa incorpora criteris de privacitat i seguretat des de les primeres fases de disseny dels projectes digitals. Es prioritza la minimització de dades personals, l'ús responsable de la informació i el respecte pels drets de les persones usuàries.

En el desenvolupament de software, Utopig Studio aplica criteris ètics orientats a garantir la claredat del funcionament de les eines, l'accessibilitat per a perfils diversos i una documentació adequada que faciliti el manteniment i la continuïtat dels projectes.

La cooperativa rebutja explícitament pràctiques digitals manipuladores, opaques o basades en la generació de dependències artificials, reafirmant el seu compromís amb una tecnologia transparent, responsable i al servei del bé comú.

8. Objectius i compromisos de futur

8.1. Millora contínua i alineació amb l'economia social

Utopig Studio entén la sostenibilitat com un procés dinàmic i en evolució constant, especialment en el context d'una cooperativa petita, amb un ritme de treball intens i en transformació contínua. En aquest sentit, la cooperativa reconeix de manera oberta que algunes de les eines utilitzades actualment per a la gestió interna no han estat desenvolupades específicament dins de l'economia social i solidària, i que determinats processos interns encara no estan prou estructurats.

Aquesta situació té impacte en diferents àmbits del projecte, com ara les cures de l'equip, la conciliació entre vida personal i laboral o la capacitat de planificar els projectes amb tempos sostenibles. En el moment actual, l'equip assumeix càrregues de treball elevades i unes condicions econòmiques que, tot i ser sostenibles, no sempre reflecteixen el valor real del treball desenvolupat.

Davant d'aquesta realitat, Utopig Studio estableix com a objectius de futur la millora i sistematització dels processos interns, la racionalització dels ingressos i dels temps dels projectes, així com el reforç progressiu de l'equip de manera sostenible. Paral·lelament, la cooperativa aposta per estructurar de manera més clara el seu pla de formació, tant en àmbits tècnics com organitzatius i de cures.

Un altre objectiu rellevant és avançar cap a una major mesurabilitat de l'impacte social, econòmic i ambiental del projecte. Actualment, bona part del contingut d'aquesta memòria és de caràcter qualitatiu; per aquest motiu, la cooperativa es planteja incorporar progressivament indicadors quantitatius que permetin avaluar amb més precisió l'evolució i l'impacte de la seva activitat.

Aquest compromís amb la millora contínua s'entén com un procés gradual, basat en criteris de viabilitat, qualitat i adequació a les necessitats reals de l'organització, i alineat amb els valors de l'economia social i solidària.

8.2. Consolidació de pràctiques existents i nous objectius

A més de la millora de les eines internes, la cooperativa estableix com a objectius de futur:

- consolidar i sistematitzar les pràctiques de cures internes, garantint-ne la continuïtat i adaptació a l'evolució de l'equip,

- aprofundir en criteris d'accessibilitat digital, promovent de manera creixent nivells avançats d'accessibilitat en els projectes desenvolupats,
- reforçar la tasca de sensibilització en ètica digital, sobirania tecnològica i impacte social del programari entre clients i col·laboradores,
- continuar reduint l'impacte ambiental de l'activitat digital mitjançant decisions tècniques i organitzatives responsables.

8.3. Seguiment i revisió dels compromisos

Els objectius recollits en aquesta memòria es revisaran periòdicament en el marc dels espais de governança de la cooperativa. Aquest seguiment permetrà adaptar els compromisos a l'evolució del projecte, incorporar aprenentatges i garantir que la sostenibilitat continuï sent un eix transversal de l'activitat d'Utopig Studio.

9. Conclusions

Aquesta memòria de sostenibilitat reflecteix el compromís d'Utopig Studio amb un model d'activitat coherent, responsable i alineat amb els valors de l'economia social i solidària. Lluny de ser un exercici formal, el document recull pràctiques reals i consolidades que formen part del funcionament quotidià de la cooperativa.

Al llarg dels diferents apartats, s'ha posat de manifest una manera d'entendre la sostenibilitat com un equilibri entre viabilitat econòmica, cura de les persones, responsabilitat ambiental i ètica digital. Aquest enfocament transversal permet desenvolupar projectes tecnològics de qualitat sense renunciar als valors cooperatius ni a l'impacte social positiu.

El projecte ha viscut en els darrers anys un context exigent que ha posat a prova la seva sostenibilitat econòmica i organitzativa. Aquest procés ha reforçat la necessitat de consolidar estructures internes, cuidar els ritmes de treball i avançar cap a un model més resilient i sostenible a llarg termini, en coherència amb la dimensió i la realitat de la cooperativa.

Utopig Studio entén aquesta memòria com un document viu, susceptible de ser revisat i actualitzat a mesura que el projecte evoluciona. La voluntat de millora contínua, l'autocrítica constructiva i la transparència són elements clau per continuar avançant cap a un model de tecnologia al servei del bé comú.

10. Dades del document

10.1. Data d'elaboració

Aquest document ha estat elaborat al Desembre de 2025.

10.2. Òrgan responsable i signatura

Aquest document ha estat elaborat i aprovat pel Consell Rector, l'òrgan de govern d'Utopig Studio SCCL.

Maria Vilaró Sanfeliu
Presidenta d'Utopig Studio SCCL